

Dobrý den,
Pojmenujte prosím příště soubor podle zadání.
Komentář vám vepisuji přímo do textu.

Tým: Kováčik, Kulhánková, Vašek

Teoretická hypotéza:

Velikost rodiny v sousedství má vliv na sociální kontrolu a dodržování a vynucování norem v tomto sousedství.

Předpokládám, že děláte první téma, stačilo jen vzít koncepty „charakter sousedství“ a „míra sociální kontroly“ a formulovat větu, vy už jste předem provedli jakousi operacionalizaci na jiné teoretické koncepty – dimenze. To dodržování a vynucování norem by ještě šlo, ale to že je velikost rodiny v sousedství znakem jeho charakteru už si vyžaduje explicitní úvahu a operacionalizaci. Postupujte tak, že napřed stanovíte teoretickou hypotézu, pak přejdete k operacionalizaci, která vás skrze dimenze dovede k indikátorům. Vy jste do teoretické hypotézy zamontovali už intuitivně získané dimenze, problém pak je, že jiné opomíjíte, aniž byste uvedli proč.

Definování konceptů:

sousedství

Lidé, žijící v takové prostorové blízkosti, že se osobně znají, vzájemně si mohou pomáhat, spolupracovat, přímo spolu komunikovat a zároveň podléhat sociální kontrole druhých a spoluvykonávat ji. (Jandourek)

Sousedství... vzniká teprve tehdy, když mezi malými, v těsné blízkosti žijícími skupinami vznikne prostřednictvím interakce pocit sounáležitosti a jistého odlišení vzhledem k okolí. Hranice sousedství je tam, kde končí přirozené vztahy těchto skupin. (J. Musil, 1967)

sociální kontrola znamená

různé prostředky a mechanismus jejich použití k dodržování sociálních příkazů a řádů, tj. k omezování a podmiňování chování členů sociálního útvaru.“ (Geist, B. 1992, 191)

Sociální kontrola je konfrontace reálného chování jedince nebo skupiny s kolektivně sdílenými hodnotami a normami tohoto chování, průběžně prováděna účastníky sociální interakce. Zjišťuje deviaci od standardů spol. soužití a jako regulativní mechanismus směřuje k jejich odstranění prostřednictvím sankcí. (Velký sociologický slovník 1996, 527)

Stanovení dimenzí určených konceptů:

dimenze sousedství: rozsah (indikátor: počet dětí v rodině), forma, kvalita

dimenze sociální kontroly: vynutitelnost sankcí (indikátor: počet udělených trestů), dodržování norem, rovnoprávnost vztahů ve skupině

K tomu: upřesněte prosím dimenze, tak aby se vztahovaly ke konkrétnímu předmětu, nestačí vyjmenovat deset či kolik Aristotelových kategorií, ani tvrdit, že sousedství je jsoucí. Vůbec mě nenapadá co by to mohl být ten rozsah sousedství, když má jako indikátor počet dětí v rodině. Možná jsem natvrdlý, tak mi to prosím vysvětlete.

Pracovní hypotéza:

Čím je větší počet dětí v rodinách v rámci sousedství, tím častěji dochází k sociální interakci a tím roste tendence k větší sociální kontrole v sousedství a počet udělených sankcí v tomto sousedství roste.

To červeně označené jsou teoretické koncepty, které v pracovní hypotéze nemají co dělat. Co jsou to ty udělené sankce si vyžaduje další upřesnění, tak, aby bylo jasné, že to opravdu půjde měřit – jakých trestů, kým a komu udělených?

Jinak uvažujete vcelku správným směrem, udělejte si jen jasno v tom jaké koncepty přísluší které úrovni, nesnažte se všude nacpat všechno, buďte klidně triviální až banální a také dopilujte ty dimenze a indikátory.

Teoretická hypotéza:

Míra nezaměstnanosti má vliv na míru rasismu.

Formulujte si prosím zcela obecně téma a pak si v rámci jeho teorie vyberte dva zcela obecné koncepty. Ten výraz míra je, po pravdě řečeno na úrovni teoretického jazyka trochu nešťastný. Míru nezaměstnanosti nelze bohužel ani při nejlepší vůli vnímat jako teoretický koncept, je to indikátor. Teoretický koncept je nezaměstnanost.

Definování konceptů:

Rasismus:

lze definovat jako předsudek založený na sociálně významných fyzických rozdílech.

Rasista je člověk, který je přesvědčen, že někteří jedinci jsou v důsledku takto definovaných rasových rozdílů nadřazení nebo méněcenní.

Tvrzení o nadřazenosti nebo podřadnosti určité populace, které se opírá o její fyzické vlastnosti. (Giddens, 1999: 230, 552)

Přesvědčení o výjimečném postavení a hodnotě vlastní rasy a méněcennosti ras ostatních. Jiné rasy bývají někdy pocíťovány jako nebezpečí pro rasu vlastní.

Nepřátelský postoj vůči příslušníkům jiné rasy a etnika lidově považovaného za rasu, který může nabýt fanatických podob a může přerůst v ideologii i v systematický teror. Většinou se obrací vůči izolované menšině s výraznějšími rozlišovacími znaky fyzickými, jazykovými, profesionálními, náboženskými atd. (Velký sociologický slovník, 1996, 125)

Nezaměstnanost:

Situace, kdy si jedinec přeje získat placenou práci, ale nenachází je. (Giddens: 1999, 551)

Stav, kdy lidé chtějíci pracovat a hledají si práci, která je pro ně běžně zdrojem obživy, nemohou žádnou přiměřenou a placenou získat. Nezaměstnanost vzniká poklesem potřeby pracovních sil. Vysoká míra nezaměstnanosti a nezaměstnanost dlouhodobá je považována za vážný sociální problém. Jejími důsledky jsou pokles sociálního statusu, a prestiže, změna životního stylu, nižší sebeúcta, omezení soc. kontaktů, deprese a deviantní chování (Jandourek: 2001, 170-171)

N. Výskyt osob bez placeného zaměstnání, které je chtějí a aktivně ho hledají, jsou na něj odkázány jako na zdroj obživy. Etnické minority bývají obvykle postiženy vyšší mírou nezaměstnanosti než majoritní populace. A to díky nižší úrovni vzdělání (menšímu kulturnímu kapitálu), nižší četnosti kontaktu s lidmi, kteří nabízejí práci a často i díky skryté rasové diskriminaci (Velký sociologický slovník, 1996, 690)

To je skoro zbytečné, takhle opisovat definice, neboť jak známo definováním nijak neobohacujeme naše vědění o světě. Příště si z toho vyberte co použijete v operacionalizaci a pak jen uveďte, kde jste to vzali.

Stanovení dimenzí určených konceptů:

dimenze rasismu: diskriminace (indikátor: počet rasově motivovaných trestných činů), předsudky, sociální odstup

Zamyslete se nad rasismem důkladněji, logika jeho vlastností může být různá, ale ta vaše by docela šla, každopádně ale ten váš indikátor neodpovídá ani jedné z vašich dimenzí, takže pokud jej mermomocí chcete budete muset ještě nějakou vymyslet, projevem rasové diskriminace přeci není rasově motivovaný trestný čin. Navíc, pozor vám nejde jen o předsudky a sociální odstup, ale o rasově motivované předsudky a o sociální odstup k lidem jiné rasy, buďte trochu puntičkáři.

dimenze nezaměstnanosti: sociální (indikátor: počet nezaměstnaných v jednotlivých regionech), ekonomická, psychologická

Toto nejsou ani tak dimenze nezaměstnanosti jako způsoby problematizace nezaměstnanosti. Pokud chcete dimenze, doporučuji nahlédnout do příručky mého jmenovce: Mareš, P. Nezaměstnanost jako sociální problém. Ten indikátor, který máte ne myslí, se jmenuje míra nezaměstnanosti, ale jsou i další indikátory a dokonce z různých statistických zdrojů.

Pracovní hypotéza:

S rostoucím počtem nezaměstnaných v regionu jsou nezaměstnaní jedinci vystaveni většímu sociálnímu a psychologickému tlaku,

To je první hypotéza

roste jejich frustrace,

to je druhé hypotéza

kteřá vede k hledání náhradního objektu agrese (obětího beránka) a proto počet rasově motivovaných (trestných) činů v regionu stoupá.

To je třetí hypotéza.

Nevšímejte si ve své pracovní hypotéze teoretických vysvětlení a dalších teoretických konceptů (pokud chcete můžete si je zvlášť operacionalizovat a zahrnout je do svého výzkumu), ale vytvořte jednoduchou větu o vztahu mezi dvěma nalezenými indikátory.

Pouze červeně označený text je vaše pracovní hypotéza, zbytek jsou nadbytečné teoretické koncepty.

Upravte prosím oba dva úkoly s ohledem na mé připomínky a vyvěste opravenou verzi do 3. 5.

S pozdravem

Kamil Mareš.